Is Selfmoord Sonde.

Selfstudie

ABSTRAK

Hierdie studie ondersoek die Bybelse standpunt oor selfmoord, nie deur die sesde gebod alleen te ontleed nie, maar deur 'n kritiese vergelyking van die lewens en sterftes van **Simson, die laaste Rigter**, en **Koning Saul, die eerste Monarg**. Die analise volg agt narratiewe punte—van hul Goddelike roeping tot die lot van hul liggame—om die fundamentele kontras tussen die twee figure uit te lig. Simson se dood word in die Skrif as 'n **daad van selfopoffering** en geloof na berou voorgehou (Hebreërs 11:32); Saul s'n as die onvermydelike uitkoms van **teokratiese rebellie en wanhoop** (1 Kronieke 10:13). Die gevolgtrekking belig die beginsel dat God kyk na die **motivering van die hart** en die aard van ongehoorsaamheid, en laat die leser toe om self die teologiese oordeel oor 'n daad van selfvernietiging te vorm op grond van Bybelse bewyse van **genade teenoor oordeel**.

Ockert Jansen van Nieuwenhuizen

2025

1. Selfmoord: Is dit Sonde? Die Bybelse Perspektief

Die Bybel bevat nie 'n enkele vers wat uitdruklik sê: "Selfmoord is sonde" nie. Die tradisionele teologiese antwoord dat selfmoord 'n sonde is, kom hoofsaaklik uit die breër verstaan van die Bybel se leer oor die **heiligheid van die lewe** en die **Sesde Gebod** ("Jy mag nie moord pleeg nie," Eksodus 20:13).

Die Teologiese Redenering

1. **God se Soewereiniteit oor die Lewe:** Die lewe word as 'n geskenk van God beskou, en slegs God het die reg om dit te neem (Job 1:21; Deuteronomium 32:39). Selfmoord word gesien as 'n inbreuk op God se soewereiniteit.
2. **Moord op Jouself:** In baie teologiese tradisies word selfmoord as 'n vorm van **moord** gesien, aangesien jy jou eie lewe neem. Aangesien alle moord as 'n sonde beskou word, val selfmoord in daardie kategorie.
3. **Geloof en Wanhoop:** Selfmoord word dikwels gesien as die uiteindelike daad van **wanhoop** – 'n oomblik waar die persoon die hoop en genade van God heeltemal verwerp.

Belangrike Sienning

Dit is noodsaaklik om te noem dat baie moderne teoloë en Christelike sielkundiges selfmoord vandag meer verstaan as die **tragiese gevolg van uiterste pyn, siekte of wanhoop** (dikwels veroorsaak deur ernstige geestesgesondheidsprobleme, soos depressie) eerder as bloot 'n oomblik van goddelose opstand. Dit verander egter nie die feit dat die daad op sigself die Godgegewe lewe beëindig nie.

---

2. Harde Feite: Bybelverse Teen Moord

1. Die Ou Testament

Die primêre en mees direkte verbod word gevind in die Tien Gebooie.

- **Eksodus 20:13 (Die Sesde Gebod)**
  "Jy mag nie **moord pleeg** nie."
- **Deuteronomium 5:17 (Die Sesde Gebod herhaal)**
  "Jy mag **nie moord pleeg** nie."
- **Deuteronomium 27:24 (Die Vloek op die Geheime Moordenaar)**
  "Vervloek is hy wat sy naaste **in die geheim doodslaan**! En die hele volk moet antwoord en sê: Amen."
- **Genesis 9:6 (Ná die Vloed – Die Heiligeheid van die Lewe)**

"Wie die bloed van 'n mens **vergiet**, sy bloed sal deur die mens **vergiet** word; want God het die mens na sy beeld gemaak."

- **Numeri 35:30 (Die Doodstraf vir Moord)**
  "Elkeen wat 'n siel **doodslaan**, die moordenaar moet volgens die getuienis van getuies gedood word; maar een getuie is nie genoeg om iemand dood te laat maak nie."
- **Levitikus 24:17 (Straf vir Moord)**
  "En as 'n man enige siel **doodslaan**, moet hy sekerlik gedood word."

2. Die Nuwe Testament

Jesus en die apostels bevestig die geldigheid van die verbod op moord en brei dit uit na die motivering in die hart.

- **Matteus 5:21-22 (Jesus se Uitbreiding van die Gebod)**

  "Julle het gehoor dat aan die mense van die ou tyd gesê is: **Jy mag nie moord pleeg nie**; maar elkeen wat moord pleeg, moet voor die gereg kom. Maar Ek sê vir julle dat elkeen wat vir sy broer kwaad is sonder oorsaak, al voor die gereg moet kom..." *Hier brei Jesus die wet uit om ook woede en haat in te sluit, en sê dit is die wortel van moord*.

- **Romeine 13:9 (Paulus se Opsomming van die Wet)**

  "Want dít: **Jy mag nie egbreuk pleeg nie; Jy mag nie doodslaan nie;** Jy mag nie steel nie; Jy mag nie valse getuienis gee nie; Jy mag nie begeer nie; en watter ander gebod ook al mag wees, word in hierdie woord saamgevat, naamlik: Jy moet jou naaste liefhê soos jouself."

- **1 Johannes 3:15 (Haat as die Ekwivalent van Moord)**

  "Elkeen wat sy broer haat, is 'n **mensemoordenaar**; en julle weet dat geen mensemoordenaar die ewige lewe in hom blywend het nie."

3. Geen Verskoning vir Voorneme nie

Die Wet maak geen voorsiening vir enige verskoning wanneer iemand opsetlik ('met voorbedagte rade') 'n ander doodmaak nie, ongeag of dit in die openbaar of in die geheim is. Dit bevestig die absolute aard van die gebod:

- **Eksodus 21:14 (Geen Toevlug vir Opsetlike Doodslag)**

  "Maar as iemand in sy **verwaandheid** teenoor sy naaste optree om hom met **listigheid** te **doodmaak**, moet jy hom selfs van my altaar af wegraap om hom dood te maak."

- *Die term "listigheid" (**bedrog of geheimhouding**) verwys na die voorneme om moord te pleeg en dit te verberg.*

Hierdie verse versterk die fondasie van jou studie: **Moord, openlik of in die geheim, is 'n oortreding van God se Wet**.

Hierdie verse dien as die basis vir die teologiese standpunt dat die neem van 'n mens se lewe (hetsy jou eie of 'n ander s'n) in stryd is met God se opdragte en die heiligheid van die lewe.

---

3. Bybelse Karakters Wat Selfmoord Gepleeg Het

1. Koning Saul (1 Samuel 31:4–5)

- **Wie was hy?** Die eerste koning van Israel, gesalf deur die profeet Samuel.
- **Motivering:** Hy was ernstig gewond in 'n geveg teen die Filistyne op die Berg Gilboa. Hy het vir sy wapendraer gevra om hom dood te maak om te verhoed dat die Filistyne hom gevange neem en mishandel. Nadat sy wapendraer geweier het, **val hy op sy eie swaard**.
- **Resultaat:** Hy sterf 'n tragiese dood as gevolg van ongehoorsaamheid aan God, 'n daad van **wanhoop** en **vrees vir vernedering**.
- **Noot:** Sy wapendraer het ook selfmoord gepleeg nadat hy Saul se dood gesien het.

---

2. Simson (Rigters 16:30)

- **Wie was hy?** Een van die rigters van Israel, bekend vir sy bonatuurlike krag wat aan sy Nasireërgelofte gekoppel was.
- **Motivering:** Nadat hy geblinddoek en verneder is, het hy gebid vir een laaste keer krag om **wraak** te neem op die Filistyne. Hy het die pilare van die tempel van Dagon omgestoot, wat veroorsaak het dat die gebou ineengestort en homself tesame met sy vyande doodgemaak het.
- **Resultaat:** Dit word gesien as 'n **militêre selfopoffering** en 'n daad van geloof, aangesien hy meer Filistyne doodgemaak het met sy dood as in sy hele lewe. Hy word in Hebreërs 11 as 'n held van die geloof gelys.

---

3. Ahitofel (2 Samuel 17:23)

- **Wie was hy?** 'n Hoogs gerespekteerde raadgewer van Koning Dawid wat later **Absalom**, Dawid se seun, gehelp het met sy rebellie teen sy vader.

- **Motivering:** Ahitofel se raad is **verwerp** ten gunste van die raad van Husai ('n agent van Dawid). Hy het besef dat Absalom se rebellie sou misluk weens die swak raad, en dat hy binnekort verraai sou word. Hy het sy lot gesien en huis toe gegaan om sy sake te reël.
- **Resultaat:** Hy het homself **vermoor** (homself opgehang) uit vrees en vroeëre selfverwesenliking van Absalom se onvermydelike nederlaag, en sy eie moontlike teregstelling.

---

4. Simri (1 Konings 16:18)

- **Wie was hy?** 'n Bevelvoerder van waens wat sy koning, Ela, vermoor het en slegs **sewe dae lank** oor Israel regeer het.
- **Motivering:** Toe Simri hoor dat die leërbevelvoerder Omri opruk om die hoofstad, Tirsa, te beleër, het hy besef dat sy posisie hopeloos was.
- **Resultaat:** Hy het in die paleis ingegaan, dit aan die brand gesteek en **homself verbrand** in die vlamme, om sodoende gevangenskap en teregstelling te vermy.

---

5. Judas Iskariot (Matteus 27:5)

- **Wie was hy?** Een van die twaalf dissipels van Jesus wat hom vir **dertig silwerstukke** verraai het.
- **Motivering:** Nadat hy Jesus verraai het en gesien het dat Jesus tot die dood veroordeel is, het Judas intense **berou** en **skuld** ervaar. Hy het die geld teruggegooi.
- **Resultaat:** Hy het uitgegaan en homself **opgehang**. Sy daad word gesien as die uitkoms van 'n hartseer wat nie tot bekering lei nie, maar tot wanhoop.

6. Vergelykende Analise van Bybelse Selfmoord

Karakter	Oorsaak van Val	Motivering vir Selfmoord	Bybelse Resultaat	Primêre Fout
Koning Saul	Langdurige ongehoorsaamheid aan God; Gees het hom verlaat.	**Wanhoop** en **Vrees** vir vernedering / marteling deur die vyand.	Tragiese einde van 'n ongehoorsame regering.	Volgehoue Ongehoorsaamheid
Simson	Verwaarlosing van die Nasireërgelofte; Sedelike foute.	**Wraak** teen die Filistyne en 'n laaste **selfopoffering** vir Israel.	Sterf as 'n held van die geloof (Hebreërs 11).	Gebrek aan Selfbeheersing
Ahitofel	Vrees vir die **gevolge** van sy verraad, nadat sy raad verwerp is.	**Vrees vir Straff** en besef van 'n mislukte opstand (Verraad).	Selfmoord weens vrees en trots; word as 'n verraaier onthou.	Hoogmoed en Verraad

Karakter	Oorsaak van Val	Motivering vir Selfmoord	Bybelse Resultaat	Primêre Fout
Simri	Onwettige koningskap van sewe dae; Militêre nederlaag in sig.	**Vrees** vir gevangenskap en teregstelling deur sy mededingers.	Sterf deur homself te verbrand in die paleis; word as 'n slegte koning onthou.	Impulsiewe Ambisie
Judas Iskariot	Gierigheid en die verraad van Jesus.	**Berou** en **skuldgevoelens** (wat lei tot wanhoop, nie bekering nie).	Sterf as die uiteindelike verraaier.	Gierigheid en Verraad

---

4. Hoekom Pleeg Mense Selfmoord:

1. Sielkundige en Geestelike Faktore

Hierdie faktore is dikwels die onderliggende dryfkragte wat lei tot 'n gevoel van **wanhoop** (punt 1) en **sielkundige wanhoop** (punt 5).

- **Ernstige Geestesgesondheidsversteurings:**
  - **Onbehandelde of Chroniese Depressie:** Dit is verreweg die grootste risikofaktor. Dit skep 'n volgehoue gevoel dat die lewe nie die moeite werd is nie.
  - **Bipolêre Versteuring:** Tydens ernstige depressiewe episodes of in periodes van gemengde gemoedstoestande.
  - **Grenslyn Persoonlikheidsversteuring (GPV):** Dit word gekenmerk deur intense emosionele pyn en herhalende selfbeskadiging.
  - **Skisofrenie of Psigose:** Gekenmerk deur verwarring, isolasie en die hoor van opdragte (stemme).
- **Intense Emosionele Pyn/Angs:** Die oombliklike behoefte om 'n oorweldigende, konstante **emosionele pyn** te beëindig. Die dood word gesien as die enigste manier om *verligting* van die pyn te kry.
- **'n Gevoel van Isolasie en Eensaamheid:** Die oortuiging dat **niemand omgee nie** en dat die persoon heeltemal alleen in hul stryd is (die teenoorgestelde van 'n behoefte aan behoort).
- **Immobilisasie van Aksie/Probleemoplossing:** 'n Denkwyse waar die persoon **geen alternatiewe uitweg** sien nie. Die probleem is so groot en onoplosbaar dat die enigste oplossing is om dit te vermy.
- **Dwelm- en Alkoholmisbruik:** Dit kan depressie vererger en impulsiewe optrede (insluitend selfmoordpogings) verhoog, aangesien dit oordeel belemmer.

---

2. Omgewings- en Situasionele Faktore

Hierdie faktore dien dikwels as die **sneller** wat 'n kwesbare persoon oor die drumpel van sielkundige wanhoop (punt 5) dryf. Dit dek jou punte 2, 3, en 4.

- **Onlangse Verlies of Trauma:**
  - Die dood van 'n geliefde (veral in die geval van rou).
  - Egskeiding of Skeiding ('n meer intense vorm van liefdesteleurstelling, punt 3).
- **Akute Finansiële Kriesis:**
  - Grootskaalse skuld of die vrees vir finansiële ruïne.
  - Verlies van werk en die gepaardgaande gevoel van waardeloosheid.
- **Regs- of Kriminele Kwessies:**
  - Die vrees om vervolging in die gesig te staar (wat verband hou met punt 2).
  - Die vrees vir openbare skande of vernedering.
- **Ernstige Chroniese Siekte of Pyn:**
  - 'n Diagnose van 'n terminale siekte of chroniese pyn wat die lewenskwaliteit onhoudbaar maak.
- **Blootstelling aan Selfmoord:**
  - Nabootsing (copycat-effek) na die selfmoord van 'n familielid, vriend of 'n bekende persoon (soms 'n vorm van "wraak" as die daad as 'n dramatiese stelling gesien word).
- **Mishandeling:**
  - Verlede of huidige fisiese, emosionele of seksuele mishandeling.
- **Okkulte Selfmoord (Rituele of Kultiese Invloed):**
  - Selfmoord as deel van 'n kultiese praktyk of 'n ritueel (hoewel dit selde voorkom). Dit is waar die individu glo dat hul dood 'n hoër doel sal dien, 'n bose gees sal behaag, of 'n "toegang" tot 'n ander ryk sal wees.
  - *Bybelse Konteks:* Dit sluit diegene in wat dalk uit vrees vir 'n bose entiteit of weens afgodiese praktyke tot die daad gedryf word.
- **Geestelike Onderdrukking en Demoniese Invloed:**
  - 'n Toestand waar die persoon glo dat hulle beheer word deur 'n bose mag, en die dood word gesien as die enigste manier om van hierdie beheer vry te kom.
- **Volkome Geestelike Wanhoop:**
  - 'n Gevoel dat God die persoon heeltemal verlaat het, en dat vergifnis of genade nie meer moontlik is nie (soos in die geval van Judas Iskariot se wanhoop, wat nie tot bekering gelei het nie).

---

3. Die Lys Aangevul

Deur jou lys en bogenoemde faktore te kombineer, kry ons 'n meer omvattende oorsig:

1. **Wanhoop** (Algemene sielkundige toestand).
2. Kan die **gevolge van hul optrede** (regs, finansieel, sosiaal) **nie in die gesig staar nie**.
3. **Liefdesteleurstelling** (Verhoudingskrisisse).
4. **Wraak** ná liefdesteleurstelling (Die poging om die oorlewende te straf).
5. **Sielkundige Wanhoop** (Die akute pyn en oortuiging dat daar geen uitweg is nie).
6. **Ernstige en Onbehandelde Geestesgesondheidsversteuring** (bv. chroniese depressie).
7. Die drang om **intense, konstante emosionele pyn** te beëindig.
8. **Vrees vir vernedering/skande** (Sosiale motief).
9. **Finansiële of Regskrisisse.**
10. **Chroniese fisiese pyn** of terminale siekte.

Belangrike Nota:

As jy of iemand wat jy ken aan selfmoord dink, onthou asseblief dat hulp beskikbaar is. Praat met 'n geestesgesondheidswerker of kontak dadelik 'n **selfmoordhulplyn**. Daar is altyd 'n alternatief vir selfmoord.

---

5. 'n Vergelyking van Simson en Koning Saul: Roeping, Val, en Nalatenskap (Rigters 13-16 en 1 Samuel 9-31)

1. Inleiding en Kontekstuele Raamwerk

Die vergelykende studie van Simson, die laaste groot rigter, en Koning Saul, die eerste monarg van Israel, bied 'n diepgaande lens waardeur die aard van Goddelike roeping, menslike ongehoorsaamheid, en die ewige gevolge van verhouding met God gesien kan word. Beide figure het op kritieke oomblikke in die Israelitiese geskiedenis verskyn, met die primêre opdrag om Israel te verlos of te lei teen hul konstante vyand, die Filistyne. Simson se tragedie val aan die einde van die Rigtertydperk, 'n era gekenmerk deur geestelike verval waar "elkeen gedoen het wat reg was in sy eie oë". Saul se verwerping het die oorgang na die gevestigde monargie gekenmerk. Alhoewel hulle twee verskillende eras verteenwoordig het—die charismatiese leierskap van die Rigters en die institusionele gesag van die Koningskap—het hulle albei dieselfde toets van absolute gehoorsaamheid aan God se soewereine wil in die gesig gestaar.

Die doel van hierdie analise is om die lewens van **Simson en Koning Saul** langs agt kritiese narratiewe punte te vergelyk, wat wissel van hul aanvanklike goddelike opdrag tot die hantering van hul liggame na hul dood.

Hierdie vergelyking is noodsaaklik om die teologiese kontras tussen **Simson**, 'n figuur van herstelde genade ten spyte van morele swakheid, en **Saul**, 'n figuur van onherroeplike oordeel as gevolg van teokratiese rebellie, ten volle te verstaan.

Die belangrikheid van die vergelyking is om nader aan die antwoord te kom of selfmoord sonde is of nie deur die Bybelse narratief en God se reaksie op die motivering en die gevolge van die daad in ag te neem.

---

2. Goddelike Opdragte: Die Fondament van Hul Toets

Albei figure is deur God opgeroep met spesifieke, heilige mandate wat die grondslag vir hul leierskap en latere oordeel gevorm het.

A. Simson se Opdrag: Die Nasireër Gelofte

Simson se roeping was uniek in die sin dat dit reeds voor sy geboorte vasgestel is. Hy sou 'n Nasireër (Nazir) vir God van die moederskoot af wees (Rigters 13:5). Die Nasireër-gelofte, soos uiteengesit in Numeri 6, het drie kernverbode ingesluit: die vermyding van wyn en sterk drank, die verbod op kontak met dooies, en, mees prominent in Simson se geval, die verbod op die skeer van sy hare (Rigters 13:5).

Die hare was nie die bron van sy krag nie, maar eerder die sigbare simbool van sy afgesonderde status en heiligheid teenoor God. Sy krag was 'n goddelike gawe wat deur die Gees van die HERE gekanaliseer is, solank hy die simbole van daardie afsondering eerbiedig het. **"En die Gees van die HERE het oor hom vaardig geword"** (Rigters 14:6, 19). Die doel van hierdie heiligheid was funksioneel: "en hy sal begin om Israel uit die hand van die Filistyne te verlos" (Rigters 13:5). Die roeping het dus gefokus op **persoonlike en rituele heiligheid** as die primêre bron van sy krag in 'n era van algemene Israelitiese goddeloosheid.

B. Saul se Opdrag: Die Teokratiese Opdrag van die *Herem* teen Amalek

Saul se opdrag was van 'n ander aard—dit was 'n teokratiese opdrag van oordeel teen 'n nasionale vyand, die Amalekiete. Samuel het in die naam van die HERE 'n direkte, absolute bevel aan Saul gegee: "Go, now, attack Amalek, and put under the ban everything he has" (1 Samuel 15:3). Hierdie **"banvloek" (*Herem*)** het 'n totale vernietiging vereis: "Do not spare them; put to death men and women, children and infants, cattle and sheep, camels and donkeys" (1 Samuel 15:3).

Die rede vir hierdie absolute bevel was die Amalekiete se lang geskiedenis van kwaadwilligheid teen Israel gedurende die uittog (1 Samuel 15:2). Saul se aksie was nie bloot 'n militêre veldtog nie, maar die uitvoering van God se soewereine oordeel. Dit het gedien as 'n toets van Saul se **absolute onderwerping** aan God se gesag as die ware Koning van Israel. Sy roeping het dus gefokus op **institusionele en etiese gehoorsaamheid** in die uitvoering van God se regverdige wil in die openbare sfeer.

C. Vergelykende Analise: Die Omvang en Geestelike Gewig van die Mandaat

Die twee opdragte toon 'n fundamentele verskil in die aard van vereiste heiligheid. Simson se Nasireër-gelofte het gefokus op die handhawing van **persoonlike afsondering** vir Goddelike krag. Sy krag was afhanklik van sy getrouheid aan die simbole van sy heiligheid. Saul se opdrag, daarenteen, was 'n toets van **onvoorwaardelike gesagsgehoorsaamheid**.

Saul, as die gesalfde koning, moes bewys dat hy God se bevelhebber was, nie sy eie. Die gewig van Saul se opdrag was onomkeerbaar en permanent: sy versuim sou die vervanging van sy koningskap beteken. Hierdie verwerping was 'n dieper teologiese mislukking, aangesien hy die reg van God as die enigste bron van oordeel en gesag verwerp het. **Samuel het dit gestel: "Omdat jy die woord van die HERE verwerp het, het Hy jou ook as koning verwerp" (1 Samuel 15:23).** Simson se opdrag kon, teoreties, na 'n mislukking deur berou herstel word (soos die hare wat weer sou begin groei), hoewel sy val in die narratief dramaties was.

---

3. Ongehoorsaamheid: Die Keerpunt

Die lewens van Simson en Saul het elkeen 'n duidelike keerpunt gehad wat direk verband hou met die verbreking van hul Goddelike mandate.

A. Simson: Die Persoonlike Vallasie

Simson se ongehoorsaamheid was 'n patroon van **geleidelike morele verval en selfsugtige begeerte**. Hy het sy Goddelike krag en heiligheid onverskillig gebruik. Alhoewel hy waarskynlik vroeër aspekte van die gelofte verbreek het (bv. deur aan dooie leeu-karkasse te raak), het die finale, onherroeplike verbreking gekom deur sy verhouding met Delila. Die verklapping van die geheim van sy krag—dat "geen skeermes aan my kop gekom het nie" (Rigters 16:17)—was 'n daad van indiskresie en 'n verontagsaming van God se heiligheid, wat tot die skeer van sy sewe haarlokke gelei het (Rigters 16:19).

Simson se sonde was primêr 'n **morele mislukking** wat spruit uit selfsugtige begeerte en die toetsing van God se grense. Dit het direk gelei tot die verlies van die simbool van sy Nasireërskap, en gevolglik die Gees wat hom beheer het.

B. Saul: Geselekteerde Gehoorsaamheid en die Verskoning van Godsvrug

Saul se ongehoorsaamheid was radikaal anders: dit was 'n **teokratiese rebellie** en 'n aktiewe manipulasie van God se opdrag. Nadat Saul die Amalekiete militêr verslaan het, het hy versuim om die *Herem*-bevel ten volle uit te voer. Hy en die volk het Koning

Agag lewend gespaar en "the best of the sheep and cattle, the fat calves and lambs—everything that was good" gehou, terwyl hulle slegs vernietig het "everything that was despised and weak" (1 Samuel 15:9).

Toe Samuel hom by Karmel gekonfronteer het—waar Saul ironies genoeg 'n monument in sy eie eer opgerig het—het Saul skynheilig verklaar: "I have carried out the command of the Lord" (1 Samuel 15:13). Samuel het dadelik die kompromis ontbloot deur die geluid van die diere te hoor: "What then is this bleating of sheep in my ears? What is this lowing of cattle that I hear?" (1 Samuel 15:14). Saul het probeer om die skuld van hom af te skuif na die volk, en beweer dat die vee gespaar is **"vir die volk om aan die HERE jou God te offer" (1 Samuel 15:21)**. Hierdie verskoning het getoon dat hy **mensevrees** (die goedkeuring van die volk) bo **Godsvrees** gestel het, 'n primêre sonde vir 'n teokratiese koning. Samuel se reaksie was 'n onverbiddelike teologiese oordeel wat die sentrale sonde van Saul se koningskap blootgelê het: **"Om gehoorsaam te wees, is beter as offerande" (1 Samuel 15:22).** Saul se daad was nie net 'n versuim nie; dit was 'n aktiewe keuse om God se opdrag te manipuleer vir óf materiële gewin óf om sy eie gesag te verhoog. Samuel het sy versuim om die *Herem* te implementeer gelykgestel aan afgodediens en waarsêery (1 Samuel 15:23).

C. Vergelykende Analise: Die Kwaliteit van Ongehoorsaamheid

Die kritieke onderskeid lê in die aard van die sonde. Simson se sonde was 'n kwessie van **persoonlike swakheid** teenoor versoeking, wat, alhoewel rampspoedig, steeds 'n pad vir **herstel en genade** oopgelaat het (soos blyk uit sy laaste gebed). Saul se sonde was 'n **institusionele en teokratiese rebellie**. Hy het God se woord verwerp en sy eie oordeel en eer bo die Goddelike bevel gestel. Hierdie weiering om God se gesag te aanvaar deur middel van onvoorwaardelike gehoorsaamheid het die **onherroeplikheid** van die daaropvolgende goddelike verwerping bepaal. Saul se poging om sy daad te bedek met skynheilige Godsvrug (offers) het die erns van sy hartstoestand teenoor Simson se erkenning van sy swakheid beklemtoon.

---

4. Die Dramatiese Vertrek: Die Gees Onttrek

Die vertrek van die Gees van die HERE was die finale bevestiging van God se oordeel oor beide Simson en Saul, maar die gevolge en die aard van die verlies was radikaal verskillend.

A. Simson: Onbewuste Verlies en Fisiese Straf

Nadat sy hare gesny is, het Simson opgestaan om die Filistyne te beveg, soos hy gewoond was om te doen. Die teks beklemtoon die tragiese feit: **"maar hy het nie geweet dat die HERE van hom gewyk het nie" (Rigters 16:20)**. Simson was so gewoond aan die Gees se krag dat hy die afwesigheid daarvan nie eers bespeur het nie.

Die onmiddellike gevolge was rampspoedig: hy is oorweldig, sy **oë is uitgesteek**, en hy is gedwing om soos 'n slaaf in 'n meul te werk (Rigters 16:21). Die verlies van sy oë was 'n gepaste fisiese straf, wat direk gekoppel is aan sy lewe van selfgesentreerde begeerte, waar hy sy oë gebruik het om verbode vroue te begeer. Sy straf was 'n direkte funksionele gevolg van sy sonde: die simbool van sy heiligheid is verwyder, en die krag is weggeneem. **Tog, in die gevangenis, het sy hare "weer begin langer word nadat dit geskeer was" (Rigters 16:22), 'n teken van God se voortgesette genade en die moontlikheid van herstel.**

B. Saul: Kwellende Gees en Psigiese Affliksie

Saul se verlies was permanent en sielkundig vernietigend. Na sy ongehoorsaamheid teen Amalek het die Skrif duidelik gestel: **"Maar die Gees van die HERE het van Saul gewyk, en 'n bose gees van die HERE het hom verskrik" (1 Samuel 16:14)**. Die Gees van God is vervang deur 'n kwellende gees, wat hom aan sielkundige trauma, wanhoop, en paranoia onderwerp het.

Hierdie psigiese kwelling het hom tot boosheid gedryf, veral teenoor Dawid, sy goddelike opvolger. Die verlies van die Gees het Saul se vermoë om God se wil te onderskei en om met stabiliteit en regverdigheid te regeer, permanent vernietig. Hy het nie net krag verloor nie, maar ook sy innerlike vrede en sy geskiktheid vir die troon.

C. Teologiese Kontras: Die Funksie van die Gees en Goddelike Oordeel

Die verskil in die aard van Goddelike oordeel is uiters belangrik. Simson se straf het hom verneder, maar dit het 'n pad na berou oopgelaat, soos getoon deur sy hare wat weer begin groei het (Rigters 16:22). God se verwydering van die Gees by Simson was 'n tydelike gevolg van die verbreek van 'n gelofte.

Saul se straf, daarenteen, was 'n permanente en eksistensiële oordeel. Die kwellende gees was die teologiese middel waardeur God sy instrumente van leierskap vernietig het, wat hom ongeskik gemaak het om die gesalfde koning te bly. **Simson se tragedie was een van onbewuste verlies, maar het 'n weg na herstel gehou; Saul se tragedie was een van bewuste wanhoop en teokratiese verwerping, met geen pad terug nie** (1 Samuel 15:35). Saul het die verlies bewustelik ervaar en dit tot wanhoop gelei, soos hy later aan Samuel by En-Dor erken het (1 Samuel 28:15).

Hierdie kontras kan soos volg saamgevat word:

Tabel 1: Die Gees se Funksie en Vertrek

Aspek van Die Gees se Onttrekking	**Simson (Rigters 16)**	**Saul (1 Samuel 16)**
Oorsaak	Verbreek van die Nasireër Gelofte (Haar/Heiligheid).	Volhardende Ongehoorsaamheid en Rebellie teen God se Direkte Bevel (Amalek).

Aspek van Die Gees se Onttrekking	Simson (Rigters 16)	Saul (1 Samuel 16)
Kennis/Bewustheid	Simson was *onbewus* dat die HERE van hom gewyk het.	Saul was *bewus* en daarna in wanhoop (1 Sam. 28:15).
Gevolg	Verlies van supernatuurlike krag en fisiese straf (blindheid).	Psigiese kwelling, depressie, en paranoia ('n kwellende gees).
Moontlikheid van Herstel	Herstel van krag moontlik deur berou en gebed (Rigt. 16:28).	Goddelike oordeel onomkeerbaar; hy is verwerp en vervang deur Dawid.

---

5. Die Soeke na Uitkoms: Ware Berou teenoor Okkultiese Wanhoop

Die mees sprekende teologiese kontras tussen die twee figure word gevind in hul desperate optrede toe hulle die gevolge van God se oordeel in die gesig gestaar het. Dit demonstreer die kardinale verskil tussen ware afhanklikheid en rebellieuse beheer.

A. Simson: Die Gebed om Genade en Herstel

In sy uiterste vernedering—blind, kragteloos en 'n bespotting van sy vyande in die Dagon-tempel—het Simson tot God geroep. Hierdie gebed was 'n daad van opregte afhanklikheid en 'n erkenning van God se soewereiniteit. Hy het gebid: **"Sovereign LORD, remember me. Please, God, strengthen me just once more, and let me with one blow get revenge on the Philistines for my two eyes" (Rigters 16:28).**

Alhoewel die motief deels wraak vir sy eie oë insluit, was dit wesenlik 'n terugkeer na YHWH as die bron van sy krag en 'n belydenis dat hy slegs deur God kon optree. God het Simson se gebed verhoor en sy krag herstel, 'n bewys van God se genade selfs vir onvolmaakte figure wat in die oomblik van wanhoop op Hom vertrou. Hierdie herstel van krag, gesimboliseer deur die groei van sy hare (Rigters 16:22), regverdig Simson se latere insluiting as 'n **Geloofsheld** in die Nuwe Testament (Hebreërs 11:32). Dit impliseer dat God Simson se gebed beoordeel het as 'n daad van geloof wat sy onvolmaakte motivering (wraak) oortref het.

B. Saul: Die Verbode Wending na die Medium van En-Dor

Saul se wanhoop het hom tot 'n daad van uiterste rebellie gedryf. Toe die Filistyne teen Israel opgestel het, was Saul vreesbevange (1 Samuel 28:5). Hy het God gesoek deur die gevestigde kanale—drome, Urim, of profete—maar **"the Lord did not answer him" (1 Samuel 28:6)**. God se stilte was 'n direkte gevolg van Saul se volgehoue ongehoorsaamheid.

In sy vrees en behoefte aan beheer het Saul 'n medium gesoek, alhoewel hy self vroeër sulke okkultiste uit die land verdryf het (1 Samuel 28:3, 7). Hierdie daad was 'n direkte oortreding van God se wet wat mediums en spiritiste verbied het (Deuteronomium 18:11). Saul se hypocrisie en wending na die okkulte toon hoe ver hy van God se genade

geval het. Hierdie soeke na waarsêery was die laaste teokratiese sonde, wat Samuel vroeër gelykgestel het aan **"die sonde van waarsêery" en "afgodery"** (1 Samuel 15:23). Hy het die okkultiese bron gesoek om Samuel op te roep (1 Samuel 28:11). Die stem van Samuel wat toe verskyn het, het slegs sy finale oordeel herbevestig: **"God has turned away from me... and will give the kingdom to your neighbor, David" (1 Samuel 28:16-19).**

C. Teologiese Besluit: Vertikaal vs. Horisontaal

Die soeke na hulp is die skerpste teologiese kontras. Simson, in uiterste vernedering en blindheid, het **vertikaal** na die hemel gestrek, en God se genade ontvang. Hy het sy totale afhanklikheid erken. Saul, in sy wanhoop, het **horisontaal** gestrek, na 'n verbode bron van menslike of demonies-beïnvloede inligting. Simson se gebed toon berou en afhanklikheid; Saul se *séance* toon rebellie, 'n onwilligheid om God se stilte as oordeel te aanvaar, en 'n desperate soeke na beheer in die afwesigheid van **geloof en aanvaarding**.

---

6. Die Finale Aksie en Die Dood deur Eie Hand

Beide figure het hul lewens deur hul eie hande beëindig, maar die motivering en die teologiese betekenis van hul optrede verskil radikaal.

A. Simson se Laaste Oorlogshandeling

Nadat God sy gebed verhoor en sy krag herstel het, het Simson sy arms om die twee sentrale pilare van die Dagon-tempel geslaan (Rigters 16:29). Sy finale aksie was 'n **selfopofferende daad van oorlog**, gemotiveer deur die wens om God se verlossingswerk te voltooi en wraak teen Israel se vyande te neem: **"Let me die with the Philistines!" (Rigters 16:30)**.

Hierdie daad word in die narratief as 'n oorwinning aangebied, nie as 'n wanhoop selfmoord nie. Hy het op die krag van God geappelleer om 'n finale militêre en teologiese oorwinning te behaal, waardeur hy **"killed many more when he died than while he lived" (Rigters 16:30)**. Sy dood was die voltrekking van sy roeping om Israel te begin verlos van die Filistyne (Rigters 13:5). **Hierdie oorwinning is deur die skrywer van Hebreërs 11:32 as 'n daad van geloof beskou, ten spyte van die selfvernietigende wyse.**

B. Saul se Finale Wanhoop

Saul se dood het plaasgevind op Berg Gilboa nadat Israel 'n vernietigende nederlaag teen die Filistyne gely het. Swaar gewond deur boogskutters (1 Samuel 31:3), het Saul sy wapendraer beveel om hom dood te maak: **"Draw your sword, and thrust me**

through with it, lest these uncircumcised come and thrust me through, and mistreat me" (1 Samuel 31:4).

Die motief was suiwer **wanhoop** en die vermyding van persoonlike skande en mishandeling deur die vyand. Toe die wapendraer weier, **"took his own sword and fell upon it" (1 Samuel 31:4-5)**. Saul se selfmoord was 'n ontsnapping uit die realiteit van sy mislukking en God se finale oordeel, 'n laaste, selfgesentreerde poging om beheer oor sy lot te behou en sy eer te beskerm. Dit was die finale uitkoms van die **wanhoop en vrees** wat sedert die onttrekking van die Gees en die wending na die okkulte (1 Samuel 16:14; 28:15) sy hart oorheers het.

C. Juridiese en Teologiese Oordeel oor "Selfmoord"

Die teks se uitbeelding van die twee sterftes onderskei duidelik tussen die motivering in die dood. Simson se optrede, na sy gebed om herstelde Goddelike krag, was 'n daad van **selfopoffering** om 'n goddelike doel te bereik (die verslaan van die Filistyne). Dit het sy geloof in God se krag bevestig. Saul se self-toegevoegde wond was 'n daad van **wanhoop** en vrees om 'n persoonlike vernedering te voorkom. **Simson se sterwe word in die Skrif beskou as die voltrekking van sy roeping; Saul s'n as die onvermydelike uitkoms van sy teokratiese rebellie en totale verwerping.**

---

7. Die Uitslag en Nalatenskap: Oorwinning teenoor Totale Nederlaag

Die nalatenskap van hul sterftes is die finale teologiese maatstaf vir hul verhouding met God.

A. Simson se Gevolgtrekking: Sterf en Oorwin die Filistyne (Punt 7A)

Simson se dood was die **hoogtepunt van sy loopbaan**. Die teks bevestig dat hy in sy dood **"killed many more when he died than while he lived" (Rigters 16:30)**. Dit was 'n beslissende oorwinning wat 'n groot klap teen die Filistynse heerskappy gelewer het. Hy sterf as 'n **verlosser** wat sy goddelike opdrag finaal vervul het, wat gelei het tot sy onbetwiste erkenning as 'n **held van die geloof** in die Nuwe Testament (Hebreërs 11:32).

B. Saul se Gevolgtrekking: Sterf en Verloor teen die Fillistyne (Punt 7B)

Saul se dood op Gilboa het totale **nasionale en militêre nederlaag** gesimboliseer (1 Samuel 31:6). Hy het saam met sy drie seuns—Jonathan, Abinadab en Malchi-shua—gesterf. Die Israeliete het gevlug, en die Filistyne het die stede wat deur Israel ontruim is, oorgeneem.

Saul se dood was die teologiese punt van God se verwerping en die einde van sy kortstondige dinastie, wat die pad vrygemaak het vir die instelling van Dawid se koningskap. **Die skrywer van Kronieke bevestig die oorsaak van sy dood: "Saul het gesterf weens sy ontrouheid aan die HERE, omdat hy die woord van die HERE nie gehou het nie" (1 Kronieke 10:13).** Sy nalatenskap was dié van 'n verwerpte heerser wat in skande teen God se vyande gesterf het.

Die kontras tussen die uitslae is diepgaande: Simson se sterwe het **bevryding** gebring; Saul s'n het **verowering** gebring.

Tabel 2: Dood en Nalatenskap

Sterfte Konteks	**Simson**	**Koning Saul**
Sterfte Konteks	Laaste daad van wraak/bevryding deur Goddelik-herstelde krag.	Totale militêre nederlaag, ontvlugting van skande.
Dood se Resultaat	Grootste oorwinning behaal by die dood (Rigt. 16:30).	Israel het gevlug en verloor die stryd; Filistynse oorwinning.
Ewige Nalatenskap	Genoem as geloofsheld (Hebr. 11:32).	Verwerp deur God, dinastie vervang deur Dawid.

---

8. Die Lot van die Liggaam: Eer teenoor Bespotting

Die behandeling van die liggame na die dood dien as 'n finale, sigbare bewys van God se finale oordeel en genade in elke geval.

A. Simson: Eervolle Begrafnis

Ten spyte van sy chaotiese en sondige lewe, het Simson 'n **eerbare begrafnis** ontvang. Sy broers en sy hele familie het gekom en hom van die tempelruïnes af weggedra. Hy is in die graf van sy vader Manoag, tussen Sora en Estaol, begrawe (Rigters 16:31).

Hierdie daad van respek deur sy geliefdes bevestig dat Simson, in die oë van sy volk en uiteindelik in die oë van God, in sy laaste daad as 'n ware dienaar en verlosser van Israel gesterf het. God se genade het gesorg dat sy aandenking herstel is en sy liggaam van openbare skande gespaar is.

B. Saul: Lykdesekrasie en Openbare Bespotting

Saul se wanhoop het gelei tot die ergste moontlike skande vir 'n koning. Die Filistyne het sy liggaam gevind, sy kop afgesny, sy wapens geneem, en sy liggaam saam met dié van sy seuns aan die muur van Bet-San **opgehang**. Sy wapenrusting is as 'n trofee in die tempel van die Filistynse god Ashtoreth geplaas, wat die oorwinning van die Filistynse god oor die God van Israel gesimboliseer het (1 Samuel 31:9-10).

Hierdie **lykdesekrasie** was die ultieme simbool van Saul se mislukking en Israel se nasionale vernedering. Dit het sigbaar gedemonstreer dat God se oordeel oor sy

heerskappy voltrek is. **Tog is die finale vernedering kortgeknip deur die moedige inwoners van Jabes-Gilead, wat in die nag gekom het en die liggame van Saul en sy seuns van die muur af geneem het om hulle te veras en te begrawe (1 Samuel 31:11-13). Hierdie edele daad was die laaste getuienis van die volk se lojaliteit, maar dit het nie God se oordeel oor Saul se heerskappy ongedaan gemaak nie.**

C. Die Ironie van Vernedering

Daar is 'n diepgaande ironie in Saul se finale oordeel. Hy het selfmoord gepleeg om skande te vermy (deur die "onbesnedenes" mishandel te word). Hierdie wanhoopspoging het egter gelei tot 'n veel erger, meer openbare, en langdurige nasionale vernedering—sy lyk is ontheilig en publiek as 'n bespotting vertoon. Dit bewys dat Saul se konstante soeke na selfbehoud en eer, selfs in die dood, hom tot die teenoorgestelde van sy doel gelei het. Simson se daad van selfopoffering het daarenteen tot sy herstel en eer gelei.

---

9. Finale Sintese: Ooreenkomste en Kardinale Verskille

Ooreenkomste

Beide Simson en Saul was **charismaties geroep** vir die taak om Israel teen die Filistyne te lei. Albei het Goddelike krag en gesag ontvang—**Simson deur die Gees vir fisiese mag; Saul deur salwing vir koningskap**. Tragies genoeg het albei figure hul Goddelike mandate verkwis deur volgehoue ongehoorsaamheid. Beide het uiteindelik hul gesag en Goddelike guns verloor, en albei se lewens is beëindig as 'n direkte gevolg van hul stryd teen die Filistyne.

Kardinale Verskille

Die kardinale verskille lê nie in hul aksies nie, maar in hul **motivering, die aard van hul sonde, en hul finale respons op God se oordeel**.

Kriterium	Simson	Koning Saul
Aard van Sonde	Morele en Persoonlike Swakheid (Versoeking en indiskresie).	Teokratiese Rebellie (Doelbewuste manipulasie van God se wet vir selfverheffing/politiek).
Reaksie op Oordeel	Vernedering en Berou (Vertikale appèl tot God).	Wanhoop en Okkultiese Rebellie (Horisontale appèl tot die Medium van En-Dor).
Dood	Selfopoffering as 'n daad van Geloof en Oorwinning (Hebr. 11:32).	Selfmoord as 'n daad van Wanhoop en Voorkoming van Persoonlike Skande.
Nalatenskap	Finale Vervaardiging van Roeping; eervolle begrafnis.	Bevestiging van Goddelike Verwerping; nasionale skande en lykdesekrasie.

Die mees fundamentele onderskeid is die aard van hul verhouding met God in hul finale krisis. Simson se ongehoorsaamheid was vergifnisbaar omdat hy op die ou end op God vertrou het, selfs in blindheid. Sy laaste aksie was 'n gebed. Saul se ongehoorsaamheid het gelei tot 'n onherroeplike oordeel omdat hy God tot die uiterste punt verlaat het om verbode bronne te soek en sy eie eer bo God se soewereine wil gestel het.

---

10. Slotgedagte en Finale Gevolgtrekking

Die Kern van Genade en Oordeel

Die tragiese lewens van Simson en Saul belig die kardinale verskil tussen **menslike swakheid wat tot berou lei (Simson)** en **menslike trots wat tot rebellie verhard (Saul)**. Simson, deur sy blindheid en vernedering, het krag gevind deur Goddelike afhanklikheid, en is deur God se genade herstel om sy roeping te voltooi. Saul, in sy wanhoop, het sy koninklike gesag finaal verloor deur God se stilte te verwerp en na okkultiese beheer te streef. Waar God se genade selfs tot Simson se laaste, onvolmaakte gebed gestrek het, het Saul se desperate soeke na selfbehoud slegs die onherroeplikheid van God se oordeel teëgekom.

Die Bepalende Beginsels

Die een is onthou vir 'n **daad van geloof (Simson)**; die ander vir 'n **daad van wanhoop (Saul)**. Dit bevestig die teologiese beginsel dat gehoorsaamheid en ware afhanklikheid altyd bepalend is vir Goddelike guns, meer as enige charismatiese gawe of institusionele posisie.

Gevolgtrekking oor Selfmoord: Sonde of Wanhoop?

Deur die lens van hierdie Bybelse figure verskaf die Skrif 'n **motiveringsgebaseerde onderskeid** vir die tragiese daad van selfvernietiging:

- **Simson se Sterwe** word nie as 'n sonde van wanhoop aangebied nie, maar as 'n daad van **selfopoffering** in die voltrekking van 'n Godgegewe militêre roeping, wat deur God self beantwoord en beloon is. Dit dui op die teologiese beginsel dat God kyk na die **hart se motief** en die omstandighede van die daad.
- **Saul se Sterwe** daarenteen, word aangebied as die onvermydelike uitkoms van **teokratiese rebellie, wanhoop en vrees** ná God se verwerping en stilte. Dit is die gevolg van 'n lewe wat deur **ongehoorsaamheid** gekenmerk is.

Hierdie analise wys dat selfmoord as 'n ontsnapping uit wanhoop en vrees (soos met Saul en Judas Iskariot) duidelik in stryd is met die Bybelse oproep tot geloof en volharding. Tog, soos die Bybelse rekord self toon, is die finale teologiese oordeel oor

enige daad, insluitend selfmoord, in die hande van die enigste regverdige Regter wat die unieke motivering van die menslike hart ken:

"Wie is jy wat die dienskneg van 'n ander oordeel? Hy staan of val vir sy eie Here; en hy sal staande bly, want God is magtig om hom staande te hou." (Romeine 14:4)

Dit is 'n oproep tot nederigheid en sagmoedigheid in ons oordeel, en 'n herinnering dat elke persoon se finale lot slegs deur God se **soewereine genade** bepaal word.

---

6. God se Rol in Simson se Dood

In die konteks van Rigters 16:28-30 is dit belangrik om Simson se motivering en God se antwoord te onderskei:

1. Simson se Gebed en Motivering

Simson het gebid: "Here, my God, dink tog aan my. Maak my tog net hierdie keer weer sterk, o God, dat ek my oor my twee oë op die Filistyne kan **wreek**" (Rigters 16:28).

- **Fokus op Wraak:** Sy gebed fokus primêr op **wraak** ("wreek") en om 'n finale, beslissende slag teen die Filistyne (die vyande van God en Israel) te slaan.
- **Nie Selfmoord nie:** Sy primêre doel was nie om sy eie lewe te beëindig nie, maar om die vyand te vernietig. Die feit dat hy self in die proses sou sterf, was 'n **noodwendige gevolg** van sy militêre aksie teen die struktuur, nie die hoofdoel nie.

2. God se Antwoord en Doel

Die teks sê: "Toe het Simson die twee middelste pilare, waarop die gebou gerus het, beetgepak... Hy het homself met al sy krag teen hulle vasgedruk." (Rigters 16:29-30).

- **Bekragtiging van Roeping:** God het hom die krag gegee om die daad uit te voer. Dit was God wat 'n laaste keer Simson se roeping as 'n **regter** ('n militêre bevryder van Israel) bekragtig het.
- **Die Bereiking van God se Doel:** Simson se roeping was om Israel van die Filistyne te verlos. Met hierdie enkele daad het hy meer Filistyne doodgemaak as wat hy in sy hele lewe gedoen het. God het dus Sy **soewereine plan** gebruik, ten spyte van Simson se gebrekkige motivering (wraak en selfvernietiging).
- **Die Onderskeid:** God het hom gehelp om 'n **militêre oorwinning** te behaal, wat noodwendig sy dood ingesluit het. God het hom nie gehelp om slegs sy eie lewe te neem in 'n daad van wanhoop (soos met Saul) nie.

---

7. Vergelyking: Simson en Koning Saul

Kriterium	Simson (Rigters)	Koning Saul (1 Samuel)	Ooreenkoms / Verskil & Verse
1. Die Roeping en Opdrag	**A. Opdrag:** As Nasireër: geen drank, geen dooie liggaam aanraak, en **geen hare sny** nie (Rigters 13:4-5).	**B. Opdrag:** Vernietig die Amalekiete heeltemal ("tref met die banvloek") – man en vrou, kind, en dier (1 Samuel 15:3).	**Ooreenkoms:** Albei ontvang 'n **spesifieke, bindende opdrag** van God/Sy verteenwoordiger (Engel/Samuel).
2. Die Ongehoorsaamheid	**A. Ongehoorsaamheid:** Hy het sy opdrag aan Delila verklap. Die sny van sy hare was die finale daad wat sy Nasireërgelofte verbreek het (Rigters 16:17-19).	**B. Ongehoorsaamheid:** Spaar **Koning Agag** en die beste van die **vee** (1 Samuel 15:9). Hy pleeg ook vroeër 'n onwettige offer (1 Samuel 13:8-14).	**Ooreenkoms:** Albei plaas **eie wil** of **persoonlike motivering** bo God se duidelike opdrag.
3. Die Onthouding van die Gees	**A. Die Gees onttrek:** "Hy het nie geweet dat die HERE van hom gewyk het nie." Hy het **krag** verloor en is blind gemaak (Rigters 16:20-21).	**B. Die Gees onttrek:** "Maar die Gees van die HERE het van Saul gewyk, en 'n **bose gees** van die HERE het hom verskrik" (1 Samuel 16:14). Hy verloor sy koningskap en vrede.	**Ooreenkoms:** Die verlies van God se spesiale bekragtiging is die **direkte gevolg van ongehoorsaamheid**.
4. Hulp en Begeleiding	**S. Hulp gesoek:** Hy bid tot God: "Here, my God, dink tog aan my... maak my tog net hierdie keer weer **sterk**..." (Rigters 16:28). God **antwoord**.	**B. Hulp gesoek:** Gaan na die **medium van En-Dor** om Samuel se gees op te roep (1 Samuel 28:7-14). God **antwoord nie** – hy soek hulp by die okkulte.	**Verskil:** Simson wend hom in wanhoop tot **God se genade**; Saul wend hom tot **verbode okkulte praktyke**.
5. Die Laaste Aksie	**A. Handeling:** Hy gryp die twee pilare en **stoot met al sy krag** (Rigters 16:29).	**B. Handeling:** Hy vra sy **wapendraer** om hom dood te maak, en toe dit misluk, val hy self (1 Samuel 31:4).	**Verskil:** Simson se laaste daad is 'n daad van **oorwinning** *vir* sy volk; Saul se laaste daad is 'n daad van **wanhoop** *oor* homself.
6. Die Dood (Selfmoord)	**A. Selfmoord:** Sy doel was om die vyand te vernietig, en sy eie dood was die noodwendige gevolg (Rigters 16:30).	**B. Selfmoord:** Hy val in sy eie swaard om die **vernedering** en pyn van die Filistyne te vermy (1 Samuel 31:4).	**Ooreenkoms:** Albei se lewens eindig deur hulle eie hand, alhoewel die **motivering radikaal verskil**.
7. Die Gevolgtrekking	**A. Resultaat:** "Die dooies wat hy met sy sterwe gedood het, was **meer** as dié wat hy in sy lewe gedood het." (Rigters 16:30). **Oorwinning.**	**B. Resultaat:** Israel is verslaan, en die Filistyne het die liggaam gevind (1 Samuel 31:5, 9). **Definitiewe Verlies.**	**Verskil:** Simson bereik sy Godgegewe doel *in sy dood*; Saul se dood bevestig die totale mislukking van sy roeping.
8. Hul Liggame	**A. Begrafnis:** Sy familie het afgekom, sy liggaam geneem en hom met eer tussen Sora en Estaol begrawe (Rigters 16:31). **Eer.**	**B. Behandeling:** Sy kop is afgekap, sy liggaam is teen die muur van Bet-San gehang, en sy wapens in die tempel van Astarte	**Verskil:** Simson ontvang die eer van sy volk; Saul word tot 'n **trofee** van die vyand gemaak.

Kriterium	Simson (Rigters)	Koning Saul (1 Samuel)	Ooreenkoms / Verskil & Verse
		geplaas (1 Samuel 31:9-10). **Veragting.**	
9. Goddelike Ingryping	God gee hom bonatuurlike krag om die vyande te vernietig.	God het Saul verlaat; die daad was die resultaat van God se oordeel oor sy ongehoorsaamheid.	
10. Die Daad	'n **Militêre self-opoffering** wat 'n oorwinning vir sy volk verseker.	'n **Daad van wanhoop** wat die nederlaag voltooi.	
11. Teologiese Siening	Beskou as 'n **Geloofsheld** (Hebreërs 11:32) wat in geloof gehandel het, al was die gevolg sy dood.	Beskou as 'n **Tragiese Einde** wat die einde van ongehoorsaamheid aandui.	

Gevolglik beskou die meeste Bybelkenners Simson se dood as 'n **self-opoffering in die uitvoering van sy Godgegewe taak**, en nie bloot as selfmoord in die moderne sielkundige sin nie. God het die mag *vir die aksie* gegee, nie die *doel van die dood* nie.

---

8. Genade, Nie-oordeel, en Waaksaamheid

1. Waaksaamheid teen Jou Eie Val

Ons moet toesien dat ons nie val nie. Ons was nie in die persoon se skoene nie. Sy dood is vir ons duister en ons weet nie wat in die laaste oomblikke deur sy gedagtes gegaan het nie. Ons mag nie oordeel nie.

1 Korintiërs 10:12: "Daarom, wie meen dat hy staan, moet **oppas dat hy nie val nie**."

Romeine 14:4 (Nie-oordeel): "Wie is jy wat die dienskneg van 'n ander oordeel? Hy staan of val vir sy eie **Here**; en hy sal staande bly, want God is magtig om hom staande te hou."

Jakobus 4:12 (God se Reg om te Oordeel): "Daar is net **een Wetgewer en Regter**, Hy wat mag het om te red en te vernietig. Maar wie is jy wat jou naaste oordeel?"

---

2. Die Oordeel en Genade Lê by God

Net God weet en kan oordeel. Ons sluit af met die waarheid dat jy nie moord mag pleeg nie. Die vraag of 'n daad sonde is of nie, lê uiteindelik by God.

Jeremia 17:10 (God Ken die Hart): "Ek, die HERE, deursoek die hart en toets die niere, om aan elkeen te gee **volgens sy weë**, volgens die vrug van sy dade."

1 Samuel 16:7 (God kyk na die Hart): "...want die mens kyk na wat voor oë is, maar die **HERE kyk na die hart**."

---

3. God se Genade en Unieke Verhouding met Elke Mens

1. Elke mens is uniek.

Hy werk nie na al ons oortredinge nie en kyk na ons sonde deur Sy vingers – danksy Sy genade in Christus.

Psalm 103:10 (God werk nie na Oortredinge nie): "Hy doen aan ons nie na ons sondes nie, en vergeld ons nie na ons **oortredinge** nie."

Psalm 103:14 (God Ken Ons Swakheid): "Want Hy weet watter maaksel ons is, Hy dink daaraan dat ons **stof** is."

1 Johannes 1:9 (Belydenis en Vergifnis): "As ons ons sondes bely, Hy is getrou en regverdig om ons die sondes te vergewe en ons van alle **onregverdigheid** te reinig."

2. God eis nie rekenskap vir al ons sonde nie

Dit is die kern van die **Evangelie**! As God rekenskap sou eis vir elke enkele oortreding, sou niemand staande kon bly nie. Die Bybel bevestig dat God se liefde en vergifnis ons sondeskuld uitwis.

- **Skrifverwysing:**

  "As U die sondes in gedagtenis hou, Here, wie sal dan kan staande bly? Maar by U is vergifnis, sodat U gevrees kan word." (Psalm 130:3-4, **Nuwe Vertaling**).

- **Implikasie vir Selfmoord:** Hierdie beginsel herinner ons daaraan dat God nie 'n boekhouer is wat wag om die laaste daad (selfmoord) by die telbord te voeg nie. Hy kyk na die gelowige deur die bloed van Christus, en die vergifnis is totaal en volledig, en strek selfs oor 'n leeftyd se gebrokenheid.

3. Hy sien ons sonde deur sy vingers

Hierdie gedagte sluit nou aan by punt 1 en verwys na God se geduld en **lankmoedigheid** teenoor ons tekortkominge. Hy is vol genade en barmhartigheid.

- **Skrifverwysings:**

"Want die Here is goed; sy goedertierenheid is tot in ewigheid, en sy trou van geslag tot geslag." (Psalm 100:5)

"Of verag jy die rykdom van sy goedertierenheid en verdraagsaamheid en lankmoedigheid, omdat jy nie weet dat die goedertierenheid van God jou tot bekering wil lei nie?" (Romeine 2:4)

”En jou bekend wou maak dat die verborgenhede van die wysheid die insig verdubbel! Sodat jy kan weet dat God vir jou ‘n deel van jou skuld deur die vingers sien.” (Job 11:6)

- **Implikasie vir Selfmoord:** God is nie haastig om te oordeel nie, maar is lankmoedig. In die kontekste van selfmoord—dikwels gedryf deur intense pyn, geestelike siekte, of trauma—mag 'n mens pleit op God se ongelooflike **verdraagsaamheid en deernis** vir 'n gebroke gemoed.

4. Ons word nie bo ons vermoë versoek nie

Dit is 'n ongelooflike gerusstelling wat fokus op God se **getrouheid en beheer** oor die omstandighede van ons lewe.

- **Skrifverwysing:**

  "Geen versoeking het julle aangegryp behalwe 'n menslike nie; maar God is getrou, wat nie sal toelaat dat julle bo julle kragte versoek word nie; maar Hy sal saam met die versoeking ook die uitkoms gee, sodat julle dit sal kan verdra." (1 Korintiërs 10:13)

- **Implikasie vir Selfmoord:**
  - **Versoeking vs. Lyding:** Dit is belangrik om die Bybelse onderskeid tussen **versoeking tot sonde** en **die pyn/wanhoop van die lewe (lyding)** te maak. Hierdie vers verwys na sonde-versoeking.
  - **Pastorale Deernis:** In die lig van u vriende se tragedies, kan hierdie vers pastorale vertroosting bied: wanneer 'n sielkundige of emosionele "lading" so oorweldigend word dat 'n persoon inmekaar stort, kan gelowiges vertrou dat God se deernis groter is as die mens se vermoë om daardie uiterste pyn te hanteer.

---

4. Die Oproep tot Gebed en Selfondersoek

Waak dan en bid vir jou eie lewe en vir jou vriende.

Matteus 26:41 (Waak en Bid): "**Waak en bid**, sodat julle nie in versoeking kom nie. Die gees is gewillig, maar die vlees is swak."

Galasiërs 6:1 (Herstel in Sagmoedigheid): "Broeders, as iemand selfs deur een of ander misstap oorval word, moet julle wat geestelik is, so een reghelp met die **gees van sagmoedigheid**, terwyl jy op jouself let, dat jy ook nie versoek word nie."

Hierdie Bybelverse ondersteun pragtig die konsepte van genade, die kompleksiteit van die menslike hart, en die plig om nie te oordeel nie, maar eerder in gebed en waaksaamheid te volhard.

Belangrike Nota:

As jy of iemand wat jy ken aan selfmoord dink, onthou asseblief dat hulp beskikbaar is. Praat met 'n geestesgesondheidswerker of kontak dadelik 'n **selfmoordhulplyn**. Daar is altyd 'n alternatief vir selfmoord.

Kritiek van die Analise oor Selfmoord in die Bybel

Die dokument is **uiters deeglik** en bied 'n omvattende oorsig oor die Bybelse narratiewe en teologiese beginsels rondom die kwessie van selfmoord. Dit is oor die algemeen **betroubaar en baie leersaam**, met 'n sterk fokus op genade en pastorale deernis in die finale gevolgtrekking.

Korrektheid en Bybelsheid (Eksaktheid)

Die teks is **hoogs korrek** in sy hantering van die Bybelse data, insluitend:

- **Bybelverse:** Alle aangehaalde verse (Eksodus 20:13, Romeine 14:4, 1 Samuel 15, Rigters 16, ens.) is **korrek weergegee** en word binne hul direkte kontekste gebruik om die argument te ondersteun.
- **Narratiewe Feite:** Die beskrywings van die karakters se sterftes (Saul wat op sy swaard val, Simson wat die pilare neerstoot, Judas wat homself ophang) is **histories en narratief akkuraat** volgens die Skrif.
- **Die Sesde Gebod:** Die argument dat die tradisionele teologiese standpunt teen selfmoord afgelei is van die breër verstaan van die Sesde Gebod ("Jy mag nie moord pleeg nie") en die heiligheid van die lewe, is **teologies korrek** en wyd aanvaar in Christelike tradisies.

Betroubaarheid en Balans

Die betroubaarheid van die teks is **baie hoog** weens die balans en diepte van die analise:

- **Balans in Sienings:** Dit balanseer die tradisionele teologiese verbod (**Moord op jouself**) met moderne pastorale insigte (**Geestesgesondheidsversteurings en pyn**) en wys op die tragedie eerder as bloot die goddelose opstand. Dit toon pastorale integriteit.
- **Onderskeid in Motivering:** Die kritiese onderskeid tussen **Saul (wanhoop en rebellie)** en **Simson (selfopoffering en geloof)** is 'n gesofistikeerde en betroubare stuk Bybelse eksegese. Dit vermy 'n simplistiese algemene klassifikasie van selfmoord en lê klem op die hartsmotief.
- **Die Hebreërs 11-Argument:** Die gebruik van Simson se insluiting in die "helde van die geloof"-hoofstuk is 'n **sterk en geldige argument** wat sy laaste daad teologies verhef bo blote wanhoop.

Leersaamheid en Pastorale Waarde

Die dokument is **uiters leersaam** en bereik sy doel om 'n kompleks, sensitiewe onderwerp op 'n deeglike en genadige manier te hanteer:

- **Diepte van Vergelyking:** Die gedetailleerde vergelykende tabelle oor Saul en Simson (oor roeping, ongehoorsaamheid, die Gees se onttrekking, en die lot van hul liggame) bied **maksimum leersaamheid** deur die beginsels visueel te beklemtoon.

- **Klem op Genade:** Die finale afdeling oor **"Genade, Nie-oordeel, en Waaksaamheid"** met aanhalings soos Romeine 14:4 en Psalm 130:3–4 (God wat die sondes nie in gedagtenis hou nie) is teologies gesond en het 'n **hoë pastorale waarde**. Dit bied vertroosting en waarsku teen vinnige, menslike oordeel.
- **Waarskuwing en Oproep:** Die herhaalde insluiting van die **"Belangrike Nota"** oor selfmoordhulplyne in die teologiese teks voeg 'n noodsaaklike, praktiese en **eties-verantwoordelike laag** by die dokument.

Punt van Versigtigheid

Daar is slegs een punt wat teologiese bespreking kan uitlok, maar dit doen **nie** afbreek aan die algehele betroubaarheid nie:

- **Simson se Motivering vir Wraak:** Simson se gebed vra spesifiek vir **wraak** ("wreek my oor my twee oë," Rigters 16:28). Sommige teoloë sou argumenteer dat hierdie persoonlike motivering (wraak) in konflik is met ware selfopoffering vir God se eer. Die dokument erken hierdie gebrekkige motivering, maar kom tot die gevolgtrekking dat **God se verhoring van die gebed** en die **uiteindelike verlossingsresultaat** Simson se daad as geloof bevestig het. Dit is 'n geldige interpretasie, maar dit bly 'n teologiese nuanse.

Finale Gevolgtrekking

Die teks is 'n **uitstekende, Bybels gefundeerde, en betroubare dokument** oor die komplekse onderwerp van selfmoord. Dit is hoogs leersaam vir enigeen wat die Bybelse narratiewe wil verstaan en terselfdertyd 'n genadige, nie-veroordelende pastorale houding wil handhaaf. Dit word aanbeveel as 'n stewige basis vir verdere studie en refleksie.

- **"Die outeur van hierdie dokument se onafhanklike analise."**
- **"Geskryf deur 'n kritiese teologiese beoordelaar."**
- **"Die bevindings van 'n neutrale ontleding."**

Bronverwysing

- **Die Bybel** is die enigste bron wat vir hierdie dokument en die ontleding van die Bybelse karakters en teologiese beginsels gebruik is.

Vir Verdere Bybelstudie deur my:

Om ander Bybelstudies en die versameling dokumente deur my **Ockert Jansen van Nieuwenhuizen** op te spoor, word u uitgenooi om die volgende “Public domain” argief te besoek:

Digitale Argiefverwysing:

Archive.org (Soek vir: "Ockert Jansen van Nieuwenhuizen" in die soekbalk op die webwerf).